

Norrdjurs Kommune
Torvet 3
8500 Grenaa

Kystdirektoratet
J.nr. 24/02296-3
Ref. Lone Dupont
15-04-2024

Kystdirektoratets udtalelse til kommunalt fællesprojekt – Stormflodssikring af Grenaa, bestående af højvandslukke, diger, mure samt hævnning af vejanlæg

Anmodning om udtalelse modtaget: 5. marts 2024

Kystdirektoratets frist: 12. april 2024 (oprindeligt 2. april 2024).

Norrdjurs Kommune har anmodet Kystdirektoratet om en udtalelse efter kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1, i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt om kystbeskyttelse i form af stormflodssikring af Grenaa.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at denne udtalelse er vejledende, og kan lægges til grund i den videre behandling af det kommunale fællesprojekt. Udtalelsen er udarbejdet på baggrund af det fremsendte projektmateriale.

Lovgrundlag

Når en kommunalbestyrelse, jf. kystbeskyttelseslovens § 2, stk. 1 (LBK nr. 73 af 18. januar 2024), anmoder Kystdirektoratet om en udtalelse i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt, skal Kystdirektoratet afgive en udtalelse til projektet senest 4 uger efter modtagelse af anmodningen.

Grundlaget for udtalelsen

Projektet omfatter, ifølge den fremsendte anmodning, en kombination af forskellige kystbeskyttelseselementer. Den samlede beskyttelse er dimensioneret til en sikringskote på +2,5 meter DVR90.

Højvandslukke

Store dele af oversvømmelserne i Grenaa skyldes forbindelsen mellem åen og havet, hvorfor der ønskes etableret et højvandslukke ved Brogade i Grenåen, der skal lukke ved højvandshændelser fra havet. Anlægget skal kun lukke ved en specifik vandstand, som vurderes efter behov og risiko. Kommunen har ikke beskrevet et konkret anlæg, men henviser til et eksempel fra Esbjerg, designet af NIRAS, samt højvandslukket anvendt i Jyllinge Nordmark.

Dige

Der etableres et dige langs Ringvejen til højvandslukket med en kote på +2,5m DVR90. Langs Ringvejen bliver diget maksimalt 0,2 meter i højden, da dette dige placeres på eksisterende cykelsti/fortov. Langs Grenåen er terrænkoten betydeligt lavere, hvorfor diget her får en højde på omkring 1,3 meter. Diget afsluttes ved højvandslukket med en betonmur, til at sikre sikringskoten.

Vejhævninger

Løsningen indeholder en mindre vejhævning af Ringvejen på ca. 0,1 meter. Kattegatvejen hæves til en kote på +2,5 meter DVR90. Gennemsnitlig skal vejen hæves med ca. 0,7 meter, men varierer alt fra 0,5 meter til 0,9 meter. Vejen behøves ikke hæves ved hele det skraveret område, grundet varierende terrænkote. Områder med højere terrænkote kræver et mindre areal hvor vejen hæves, idet vejen langs hele området skal have en hældning på 1:15 tværs over vejen. Derimod lægges der stadig nyt asfalt, selvom terrænkoten ikke ændres.

Betonmure

Der etableres tre separate betonmure til at sikre en uafbrudt sikringslinjen. En betonmur i den nordlige del af området ved Kattegatvej, der får en gennemsnitlig højde over terræn på 0,5 meter. I det sydlige del etableres en mur mellem vejhævning af kattegatvej og højvandslukket og denne får en gennemsnitlig højde på 1 meter. Endeligt etableres en kort betonmur mellem højvandslukke og diget mod syd.

Eksisterende kystbeskyttelse

Projektstrækningen og de omkringliggende områder kan karakteriseres som by- og havnearealer. Der er ikke registreret eksisterende kystbeskyttelse. Kysten er primært afgrænses mod søterritoriet af havneanlæg.

Vurdering af risiko ved oversvømmelse eller erosion

Det fremsendte kystbeskyttelsesprojekt har til formål at beskytte værdier i form af boliger og infrastruktur i Grenaa by. Den forventede risikoreduktion for oversvømmelse er ikke nærmere beskrevet, dog forventes det at projektet vil beskytte centrale dele af byen langs med åen ved at forhindre havvand til at trænge op af åen.

I Kystdirektoratets Højvandsstatistik fra 2017 er en 50- og 100 års hændelse hhv. 167 cm og 171 cm angivet for vandstandsmåleren i Grenaa Havn.

Ud fra projektbeskrivelsen er det uklart hvordan sikringsniveauet på 2,50 m DVR90 er blevet fastlagt. Kystdirektoratet finder dog at sikringsniveauet som udgangspunkt virker rimeligt.

Projektforslaget beskriver ikke effekten af åens vandføring og afstrømning i havet i tilfældet af, at højvandslukkeren skal lukkes i en længere periode i forbindelse med en stormflod. Det er uklart, om der er udarbejdet beregninger i forhold til det opstuede vandvolumen på indersiden af lukkeren og den potentielle risiko for oversvømmelse fra vandløbet. Kystdirektoratet finder at disse beregninger skal udarbejdes så der kan tages højde herfor i det videre projektarbejde.

Linjeføring

Kystdirektoratet vurderer, at den foreslåede linjeføring er passende set i forhold til behovet for kystbeskyttelse i området og de øvrige tekniske hensyn, som skal varetages. Linjeføringen tilgodeser bl.a. hensynet til at havvand kan trænge ind i Grenaa by under en stormflod.

Metode og dimensioner

Kystdirektoratet vurderer at projektets beskyttelsesanlæg i form af diger er passende. I forhold til højvandsslukke henvises til et eksempel fra Esbjerg uden nærmere tekniske informationer om opbygning og dimensioner. Kystdirektoratet kan derfor ikke udtale sig om dette anlæg. Det samme gør sig gældende for dimensionering og opbygning af de valgte højvandsmure. I forbindelse med det videre projektføreløb bør de to anlæg højvandsslukke og højvandsmur dimensioneres og nærmere beskrives.

Kystdirektoratet bemærker positivt, at vejhævninger inddrages i projektforslaget, hvilket kombinerer eksisterende infrastruktur med oversvømmelsesbeskyttelsen.

Vejledning om vedligeholdelse

Ved en eventuel endelig tilladelse til det fremsendte projekt anbefaler Kystdirektoratet, at der stilles vilkår om vedligeholdelse af kystbeskyttelsen. I forhold til digerne skal der stilles vilkår om i form af:

- Slåning eller afgræsning
- Bekæmpelse af buske og træer
- Bekæmpelse af tidsler, roser m.v., der giver huller i græslaget
- Bekæmpelse af muldvarpe, ræve og andre dyr, der giver huller i græslaget

For at opnå et stærkt rodnet, anbefales det, at græsset på diget slås minimum 3-4 gange i vækstsæsonen.

Lukning af højvandsslukke skal afprøves 1-2 gange årligt og fast såvel som bevægelige dele ved anlægget skal kontrolleres i forhold til deres funktionsevne.

Der bør altid ske løbende vedligeholdelse af et kystbeskyttelsesanlæg, så det sikres, at anlægget opretholder sin kystbeskyttende effekt.

Natura 2000 og VVM

I forbindelse med en afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, skal der efter miljøvurderingsloven (LBK. nr. 4 af 3. januar 2023) træffes afgørelse om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en miljøvurdering (VVM). Der skal ligeledes træffes afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen (BEK nr. 654 af 19/05/2020) om, hvorvidt projektet medfører, at der skal udarbejdes en konsekvensvurdering.

Det ansøgte projekt vil ikke finde sted i eller i umiddelbar nærhed af Natura 2000-områder. Kystdirektoratet henviser til Miljøstyrelsen for yderligere bemærkninger hertil.

Kystdirektoratet kan ikke oplyse, hvorvidt der er forekomst af bilag IV-arter i projektområdet og der henvises til Miljøstyrelsen for bemærkninger hertil.

Anden lovgivning

Tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3 erstatter en række dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, jf. kystbeskyttelseslovens § 3 a.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til det konkrete projekt vurderes at erstatte følgende lovgivninger:

Naturbeskyttelsesloven

- å-beskyttelseslinje (§ 16),
- strandbeskyttelseslinjen (§ 15)
- beskyttede naturtyper (§ 3)

Inklusion af afgørelser efter vandløbsloven er valgfri.

Kystdirektoratets vurdering i forhold til inklusion af anden lovgivning er vejledende.

Lov om vandplanlægning

Projektet skal være i overensstemmelse med § 8 i bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, herunder om en evt. tilladelse til projektet kan indebære risiko for tilstandsforringelse og ikke målopfyldelse af berørte vandforekomster.

Havplan

Statslige og kommunale myndigheder er forpligtede til at sikre, at tilladelser mv. til arealanvendelser på havet og vedtagne planer ikke strider imod havplanen, jf. havplanlovens § 14.

Havplanen kan tilgås her: <https://havplan.dk/da/page/info>

Havstrategi

Statslige, regionale og kommunale myndigheder er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter §§ 12 og 13 i lov om havstrategi.

Havstrategirammedirektivet, som er implementeret i Danmarks Havstrategi, beskriver 11 deskriptorer, der bruges til at vurdere miljøtilstanden af et område. Deskriptorerne omfatter både receptorer og påvirkningskilder, der bruges til at klarlægge den menneskelige påvirkning af marine økosystemer.

Miljøtilstanden for deskriptorerne beskrives på baggrund af Basisanalysen for Danmarks Havstrategi II. Kystbeskyttelsens påvirkning af de enkelte deskriptorer vurderes, og det vurderes samlet, hvordan projektet vil påvirke miljø-tilstanden og muligheden for at opnå målsætningen for det berørte havområde.

Museumsloven

Det fremgår af museumslovens § 29 h, at såfremt der under anlægsarbejdet eller aktivitet på havbunden findes spor af fortidsminder eller vrage, så skal dette anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standes.

Den videre proces

Næste skridt i processen er, at kommunalbestyrelsen beslutter, om sagen fremmes. Beslutningen træffes på baggrund af denne udtalelse fra Kystdirektoratet samt en eventuel udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der kan opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet.

Hvis kommunalbestyrelsen beslutter ikke at fremme projektet, underrettes de borgere, som har anmodet om igangsættelsen af projektet. Hvis projektet fremmes, underrettes de ejere af fast ejendom, som vil opnå beskyttelse eller anden fordel ved projektet. Kommunalbestyrelsen offentliggør herefter på kommunens hjemmeside oplysninger om, hvornår de enkelte processkridt forventes afsluttet, herunder om eventuelle forsinkelser.

Derefter udarbejder kommunalbestyrelsen et konkret projekt og indsender en ansøgning til kommunen. Kommunalbestyrelsen kan vælge at afholde et eller flere møder med de berørte grundejere i løbet af projektet.

Kommunalbestyrelsen sender projektet i høring hos alle, som kan blive pålagt bidragspligt. Høringsfristen er mindst 4 uger. Høringsmaterialet skal som minimum indeholde en redegørelse for, hvilke foranstaltninger, der skal gennemføres, og hvorledes samtlige udgifter skal afholdes (bidragsfordeling).

Efter høringen er afsluttet, træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om det konkrete projekt. Afgørelsen indeholder en tilladelse til kystbeskyttelsesprojektet efter § 3 med evt. inklusion af anden lovligning samt bidragsfordeling med redegørelse for den. Endvidere kan afgørelse ift. VVM-pligt samt afgørelse om, hvorvidt der skal foretages en konsekvensvurdering inddrages. Det forudsætter dog, at sagsbehandlingsprocessen vedr. disse regler er blevet fulgt. Afgørelsen skal skriftligt meddeles ejere af naboejendomme og klageberettigede personer, organisationer og foreninger samt berørte offentlige myndigheder. Afgørelsen offentliggøres desuden på kommunens hjemmeside.

Kommunen skal i løbet af processen beslutte, om der skal oprettes et kystbeskyttelseslag og udarbejdes vedtægter for laget.

Yderligere information om procesforløbet i forbindelse med et kommunalt fællesprojekt kan findes på Kystdirektoratets hjemmeside:

<https://kyst.dk/klimatilpasning/kystbeskyttelse/sagsbehandling/sagsgangen-i-kommunale-faellesprojekter>

Opsummering

Det vurderes, at der på projektstrækningen er behov for kystbeskyttelse, samt at projektet vil reducere en risiko ved oversvømmelse.

Kystdirektoratet vurderer, at den foreslåede linjeføring er passende set i forhold til behovet for kystbeskyttelse i området og de øvrige tekniske hensyn, som skal varetages.

Kystdirektoratet vurderer, at projektets beskyttelses anlæg i form af diger er passende. På det foreliggende grundlag kan Kystdirektoratet ikke udtale sig nærmere om det foreslåede højvandslukke da der mangler nærmere tekniske informationer om opbygning og dimensioner. Det samme gøres sig gældende for dimensionering og opbygning af de valgte højvandsmur.

I forbindelse med det videre projektførløb bør højvandslukke og højvandsmur dimensioneres og nærmere beskrives. Endvidere bør der foretages beregninger i forhold til det opstuede vandvolumen på indersiden af lukkeren og den potentielle risiko for oversvømmelse fra vandløbet.

Med venlig hilsen

Lone Dupont
91 33 84 23
lmd@kyst.dk